१. पञ्चपुरी नगरपालिकाको परिचयः...

२. सामाजिक परीक्षण ....

३. पञ्चपुरी नगरपालिकाको सामाजिक परिक्षण...................................

४. सामाजिक परिक्षणको उद्देश्य ....

५. सामाजिक परिक्षणको विवरण ....

६. कार्यक्रमको प्रमुख जवाफदेही वक्ता ....

७. सामाजिक परिक्षण कार्यक्रममा पेश भएका प्रतिवेदनहरु........

८. भौतिक/वित्तीय प्रगति.................

९.पञ्चपुरी नगरपालिकाको २०८३/०३/०२ गते सम्म बजेट कार्यान्वयन....................

१०. सामाजिक परिक्षण कार्यक्रममा भएको उपस्थिति..................................

११. सामाजिक परिक्षण कार्यक्रमका विषयहरु..................................

१२. सामाजिक परिक्षण कार्यक्रममा उठेका प्रश्न, जिज्ञासा, सुझाव तथा
जवाफ.............................

१३. सामाजिक परिक्षण गर्न अपनाइएको विधि......................

१४. कार्यक्रमबाट भएका उपलब्धिहरु........................

१५. सिकाई सुझाव..................

१६. निष्कर्ष............................

१७. लिखित प्रतिवद्धता.............

पञ्चपुरी नगरपालिकाको परिचय

सुर्खेत जिल्लाको पश्चिम क्षेत्रमा अवस्थित पञ्चपुरी नगरपालिका साविकका वावियाचौर, विद्यापुर, छाप्रे, सालकोट र तातापानी गा.वि.स. हरु मिलेर बनेको छ । जसको अक्षाशं २८० ३९' ४६'' उत्तर देखी २८० ५४' ५०'' उत्तर सम्म र देशान्तर ८१०१५' २७'' पुर्व देखि ८१०३१' २९'' पुर्व सम्म फैलिएको छ । यस नगरपालिकाको २०७८ सालको राष्ट्रिय जनगणना अनुसार कुल जनसंख्या ३५ हजार ८ सय ३९ जना रहेकोमा १७ हजार २ सय ३० जना पुरुष र १८ हजार ६ सय ९ जना महिला रहेका छन, भने क्षेत्रफल करिब ३२९.९ वर्ग कि. मी रहेका छ । यो नगरपालिका सुर्खेत जिल्लाका ५ नगरपालिका सुर्खेत जिल्लाका ५ नगरपालिका मध्ये क्षेत्रफल सबैभन्दा ठुलो नगरपालिका हो । यो नगरपालिकामा कृषि पशुपालनको र पर्यटनको उच्च सम्भावना रहेको छ । यस नगरपालिकाको नामाकरण धार्मिक एवं ऐतिहासिक महत्व बोकेका स्थानीय पाँचवटा 'पुरी' (धार्मिक स्थल वा मन्दिर) का नामबाट गरिएको हो । यस नगरपालिकाको सिमाना पूर्वमा बराहताल गाउँपालिका (सुर्खेत), पश्चिममा चौकुने गाउँपालिका (सुर्खेत) र कैलाली जिल्ला, उत्तरमा अछाम जिल्ला र दक्षिणमा बराहताल गाउँपालिका र बर्दिया जिल्ला सँग जोडिएको छ । पञ्चपुरी नगरपालिकालाई प्रशासनिक सहजताका लागि कुल ११ वटा वडाहरूमा विभाजन गरिएको छ । यसको नेतृत्व नगर कार्यपालिकाले गर्दछ, जसमा नगर प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्षहरू र कार्यपालिका सदस्यहरू रहन्छन् ।

यहाँ मुख्यतया ब्राह्मण, क्षेत्री, मगर र दलित समुदायको बाहुल्यता रहेको छ। जातिय रूपमा यहाँ मिश्रित बसोबास छ । यहाँका बहुसंख्यक नागरिकहरूले मातृभाषाको रूपमा नेपाली भाषा बोल्दछन् भने मगर र राजी समुदायले आफ्नै जातीय भाषा पनि बोल्ने गर्दछन्। यहाँका अधिकांश नागरिकहरू हिन्दू धर्म मान्दछन् भने बौद्ध, किराँत र इसाई धर्म मान्नेहरू पनि बसोबास गर्दछन् । यस क्षेत्रका अधिकांश नागरिकहरूको मुख्य आर्थिक आधार कृषि तथा पशुपालन हो । केही मात्रामा व्यापार, वैदेशिक रोजगारी र सरकारी/निजी सेवामा पनि नागरिकहरू संलग्न छन् । नगरपालिकाले “कृषि-पशुपालन, पर्यटन, शिक्षा, स्वास्थ्य तथा स्वरोजगारः सुदृढ जनस्वास्थ्य सहितको समृद्धि पञ्चपुरीको आधार“ भन्ने मूल मर्मका साथ काम गरिरहेको छ । पञ्चपुरी नगरपालिका प्राकृतिक सुन्दरता र धार्मिक हिसाबले निकै धनी छ । तातोपानीः प्राकृतिक रूपमा जमिनमुनिबाट तातोपानी निस्कने यो स्थान पर्यटकीय र धार्मिक दृष्टिकोणले महत्त्वपूर्ण छ । यहाँ विभिन्न ऐतिहासिक कोट, प्राकृतिक गुफाहरू तथा रमणीय डाँडाहरू रहेका छन्, जसले आन्तरिक पर्यटनको सम्भावना बोकेका छन् । भेरी र कर्णाली नदीको तटीय क्षेत्रः जलयात्रा (Rafting) र माछापालनका लागि यो क्षेत्र चर्चित छ ।

सामाजिक परीक्षण

सामाजिक परीक्षण (Social Audit) कुनै पनि संस्था, सार्वजनिक निकाय वा स्थानीय तहले गरेका कामकारबाही, बजेट खर्च, र सेवा प्रवाहको नागरिकस्तरबाट गरिने मूल्याङ्कन र समीक्षा हो । यो सरकारी वा गैर-सरकारी निकायहरूलाई जनताप्रति बढी जिम्मेवार, पारदर्शी र जबाफदेही बनाउने एउटा सशक्त लोकतान्त्रिक औजार (Tool) हो ।

सामाजिक परीक्षणले "खर्च भएको बजेटले जनताको जीवनमा कस्तो प्रभाव पार्‍यो र काम कत्तिको गुणस्तरीय भयो" भन्ने कुरा जनताकै मुखबाट सुन्ने र जाँच्ने काम गर्दछ ।

यसमा सरकारी अधिकारी, जनप्रतिनिधि र सेवाग्राही (आम नागरिक) एकै ठाउँमा बसेर खुला छलफल गर्छन् । कार्यालयले वर्षभरि गरेका काम र खर्चको नालीबेली जनताका अगाडि प्रस्तुत गर्नुपर्छ ।संस्थाले कहाँ राम्रो काम गऱ्यो र कहाँ कमजोरी भयो भन्ने कुराको निष्पक्ष मूल्याङ्कन हुन्छ । कमजोरीहरूलाई सुधार्न नागरिकहरूले सुझाव दिन्छन् र सम्बन्धित निकायले त्यसलाई कार्यान्वयन गर्ने प्रतिबद्धता जनाउँछ ।

जनताको पैसा, जनताकै अगाडि, जनताकै लागि सही रूपमा खर्च भएको छ कि छैन भनी सुनिश्चित गर्नु नै सामाजिक परीक्षणको मूल मर्म हो । बजेट र खर्च सार्वजनिक हुने हुनाले आर्थिक हिनामिना हुने सम्भावना न्यून हुन्छ । महिला, दलित, जनजाति, अपाङ्गता भएका व्यक्ति जस्ता लक्षित वर्गका लागि छुट्याइएको बजेट सही ठाउँमा उपयोग भयो/भएन हेर्न, सार्वजनिक सेवा (जस्तैः शिक्षा, स्वास्थ्य, मालपोत, स्थानीय तहको सेवा) लाई छिटो-छरितो र नागरिकमैत्री बनाउन, जनता र शासक/प्रशासकबीच आपसी विश्वास र सहकार्यको वातावरण निर्माण गर्न सामाजिक परिक्षण अपरिहार्य छ ।

नेपालको सन्दर्भमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले सबै स्थानीय तह (गाउँपालिका र नगरपालिका) हरूले प्रत्येक वर्ष आफ्ना योजना तथा कार्यक्रमहरूको अनिवार्य रूपमा सामाजिक परीक्षण गराउनुपर्ने कानुनी व्यवस्था गरेको छ ।

पञ्चपुरी नगरपालिकाको सामाजिक परिक्षण

पञ्चपुरी नगरपालिकाबाट प्रवाह भइरहेको सेवा, बजेट कार्यान्वयनको अवस्था, लक्षित वर्गमा बजेटले पारेको प्रभाव, आगामी योजना लगायतका विविध विषयमा जनतालाई सुशासनको प्रत्याभूति दिनु र आम जनमानसमा स्थानीय सरकारलाई सफल एवं सबल संस्थाको रुपमा स्थापित गर्नका लागि सामाजिक परिक्षण सञ्चालन गर्न स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार सामाजिक परिक्षण गर्ने गरी व्यवस्था मिलाइएको छ । त्यही व्यवस्थाअनुसार आर्थिक बर्ष २०८२/०८३ को सामाजिक परिक्षण पञ्चपुरी नगरपालिकामा सम्पन्न गरिएको छ ।

स्थानीय तहमा सुशासन वा सामाजिक जवाफदेहिता प्रवर्द्धनका लागि विभिन्न औजारहरुको अभ्यास गर्न र स्थानीय तहको बजेट कार्यान्वयनलाई अझै प्रभावकारी बनाउने अभ्यासका लागि विभिन्न नीति, निर्देशिका, कार्यविधि तयार गरि सोही आधारमा स्थानीय तह र सोसँग सम्बन्धित सेवा प्रदायक इकाईहरु र निकायबाट प्रवाह हुने सेवामा प्रभावकारी बनाउदै लैजान आवश्यक रहेको छ ।

यस सामाजिक परिक्षण कार्यक्रमको सहजिकरण **स्टार इन्नोभेसन एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रालि**ले गरेको हो ।

सामाजिक परिक्षणको उद्देश्य

सामाजिक परिक्षण गर्नुको मुख्य उद्देश्य चालू आर्थिक वर्ष ०८२/०८३ मा पञ्चपुरी नगरपालिकाबाट भएका सेवा तथा बजेट कार्यान्वयनको बारेमा आम नागरिकको बुझाई र प्रतिक्रिया लिने तथा जनताको गुनासो सम्बोधन गर्नु मुख्य उद्देश्य हो । यसका विशिष्ट उद्देश्यहरु तपशिल अनुसार रहेका छन् ।

- सेवा प्रवाहमा पारदर्शीता, जवाफदेहिता र उत्तरदायित्व कायम गर्न ।
- लक्षित वर्गलाई बजेटले पारेको प्रभाव ।
- स्थानीय सरकार र नागरिकहरुका बीचमा दोहोरो सम्बाद स्थापित गर्न ।
- बजेट निर्माण र कार्यान्वयन प्रक्रियालाई रचनात्मक प्रतिनिधित्व गराई पारदर्शिताको माध्यमद्वारा सेवाप्रवाहलाई गुणस्तरीय बनाउन ।
- नागरिकबाट प्राप्त सुझावलाई ग्रहण गर्न तथा सरकारलाई जिम्मेवार बनाउन ।
- नागरिकका सुझावका आधारमा योजना निर्माण गर्न ।

४. सामाजिक परिक्षणको विवरण

सहजिकरण गर्ने संस्था: स्टार इन्नोभेसन एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रालि

सामाजिक परिक्षण कार्यक्रम संचालन भएको मितिः २०८३ असार महिनाको २ गते

सामाजिक परिक्षण भएको स्थानः पञ्चपुरी नगरपालिकाको कार्यालय बाबियाचौर सुर्खेत ।

सामाजिक परिक्षण भएको समयः १२ बजेदेखि २ बजेसम्म

कार्यक्रममा सहभागी संख्याः ६० जना

कार्यक्रमको प्रमुख जवाफदेही वक्ता

- पञ्चपुरी नगरपालिका प्रमुखः लालविर भण्डारी
- पञ्चपुरी नगरपालिका उपप्रमुखःमुक्तिदेवी रेग्मी(पुरी)
- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतः नारायण बहादुर बिष्ट

सामाजिक परिक्षण कार्यक्रममा पेश भएका प्रतिवेदनहरुः

पञ्चपुरी नगरपालिकाको आर्थिक बर्ष २०८२/८३ को बार्षिक सामाजिक परिक्षण कार्यक्रममा तपशिलका प्रतिवेदनहरु प्रस्तुत गरिएको थियो ।

- वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
- वित्तीय वा आर्थिक प्रतिवेदन
- अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण प्रतिवेदन
- आचारसहिंता प्रस्तुत

भौतिक/वित्तीय प्रगति

पञ्चपुरी नगरपालिकाको बजेट निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ:

क्र.सं.	खर्चको शिर्षक	नगरबाट विनियोजित	सशर्तबाट विनियोजित	जम्मा बजेट रकम
१	आर्थिक विकास क्षेत्र	१ करोड ६८ लाख २६ हजार १६	१ करोड ६४ लाख ८ हजार	३ करोड ३२ लाख ३४ हजार १६
२	सामाजिक विकास क्षेत्र	६ करोड ३६ लाख ८४ हजार	५ करोड ९५ लाख ८६ हजार	१२ करोड ३२ लाख ७० हजार
	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	७ करोड २२ लाख ३१ हजार ६४	१४ करोड १२ लाख ५१ हजार	२१ करोड ३४ लाख ८२ हजार ६४
४	वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र	७० लाख ३६ हजार ३३४	०	७० लाख ३६ हजार ३३४
५	संस्थागत विकास तथा सुशासन क्षेत्र	१५ करोड १० लाख ७७ हजार १५१	१४ करोड ७२ लाख ३५ हजार	२९ करोड ८३ लाख १२ हजार १५१
६	कोष खाताको रकम	१ करोड ५७ लाख ८० हजार ८०५	०	१ करोड ५७ लाख ८० हजार ८०५
	जम्मा	३२ करोड ६६ लाख ३५ हजार ३७०	३६ करोड ४४ लाख ८० हजार	६९ करोड ११ लाख १५ हजार ३७०

८

मुक्ति देवि रेग्मी (पुरी)
नगर उप-प्रमुख

CamScanner

पञ्चपुरी नगरपालिकाको २०८३/०३/०२ गते सम्म बजेट कार्यान्वयन निम्नानुसार भएको छ ।

- चालु तर्फ: ६१.२७ प्रतिशत
- पुजीगत तर्फ:१४ प्रतिशत
- जम्मा:४४.१ प्रतिशत
- कुल सञ्चालित योजना संख्या: १६२

आ.व. को अन्त्य सम्म ७० प्रतिशत बजेट खर्च हुने अनुमान

सामाजिक परिक्षण कार्यक्रममा भएको उपस्थिति

चालू आर्थिक वर्ष ०८२/०८३ मा पञ्चपुरी नगरपालिकाबाट भएका सेवा तथा बजेट कार्यान्वयनको बारेमा सामाजिक परिक्षण गरियो । सामाजिक परिक्षणमा कार्यक्रममा विभिन्न वस्तीका स्थानीय, राजनीतिक दल, टोल विकास समिति, योजना उपभोक्ता समिति, सामुदायिक संस्था, विद्यालय, आमा समूह, शिक्षक, बुद्धिजीवि, पत्रकार लगायतको सहभागिता रहेको थियो ।

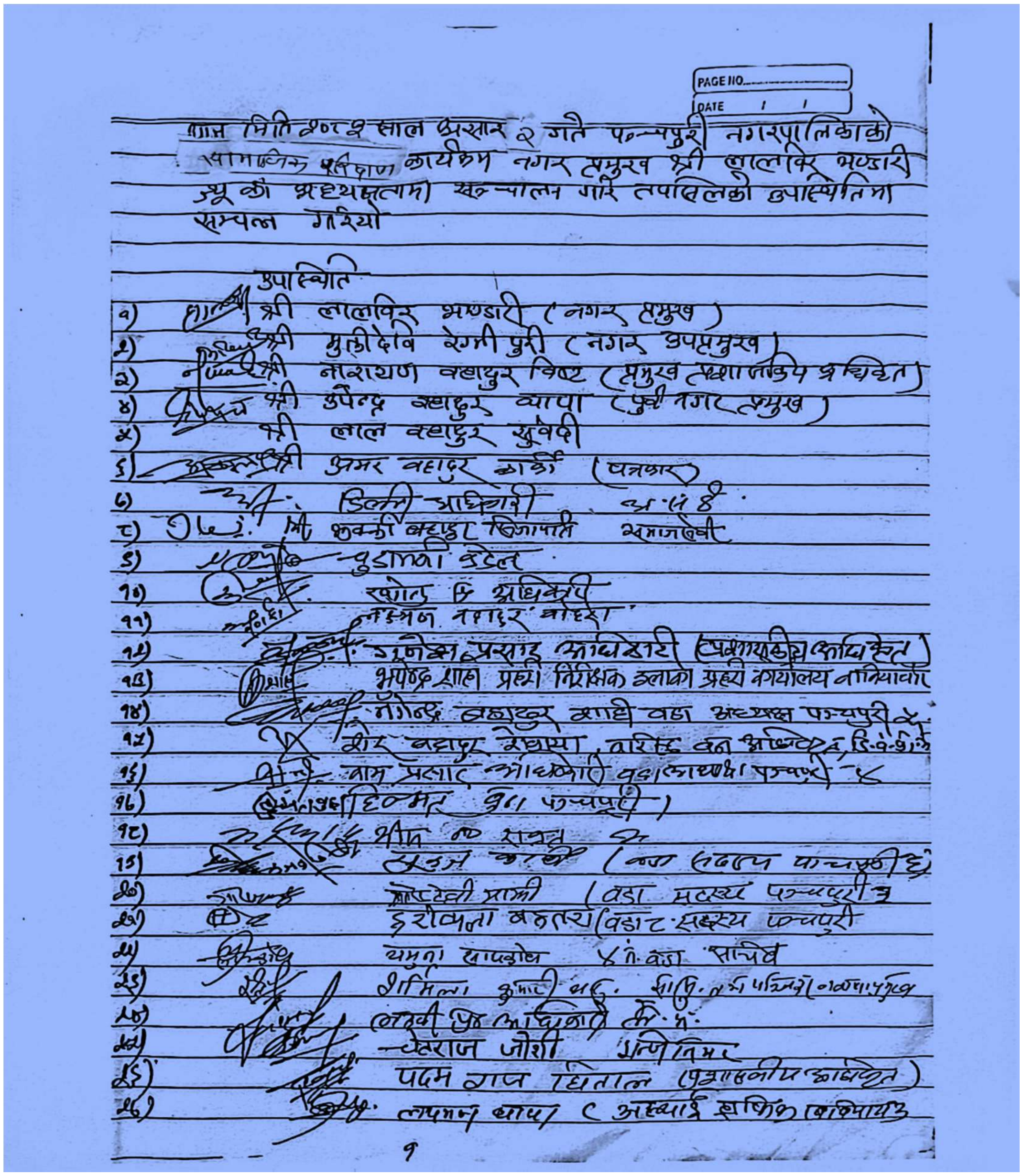

PAGE NO.
DATE / /

आज मिति २०८२ साल असार २ गते पञ्चपुरी नगरपालिकाको सामाजिक परिक्षण कार्यक्रम नगर प्रमुख श्री लालबिर भण्डारी ज्यू को अध्यक्षतामा सञ्चालन गरि तपसिलको उपस्थितिमा सम्पन्न गरियो

उपस्थिति

१) श्री लालबिर भण्डारी (नगर प्रमुख)
२) श्री मुनीदेवि रेग्मी पुरी (नगर उपप्रमुख)
३) श्री नारायण बहादुर विष्ट (प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत)
४) श्री उपेन्द्र बहादुर थापा (पूर्व नगर प्रमुख)
५) श्री लाल बहादुर सुवेदी
६) श्री अमर बहादुर कार्की (पत्रकार)
७) डिल्ली अधिकारी व.नं. ४
८) श्री झक्की बहादुर त्रिपाठी समाजसेवी
९) चुडामणि कंडेल
१०) रमेश प्र अधिकारी
११) [illegible] बहादुर बोहरा
१२) गणेश प्रसाद अधिकारी (प्रशासकीय अधिकृत)
१३) भुपेन्द्र शाह प्रमु. निरीक्षक इलाका प्रहरी कार्यालय [illegible]
१४) नगेन्द्र बहादुर शाही वडा अध्यक्ष पञ्चपुरी ५
१५) वीर बहादुर [illegible], वरिष्ठ वन अधिकृत, डि.व.का.
१६) राम प्रसाद अधिकारी वडाध्यक्ष पञ्चपुरी ८
१७) [illegible] हिम्मत (वडा पञ्चपुरी)
१८) [illegible]
१९) अर्जुन कार्की (वडा सदस्य पञ्चपुरी ६)
२०) [illegible] देवी शर्मा (वडा सदस्य पञ्चपुरी ३)
२१) हरीकला बस्नेत (वडा ८ सदस्य पञ्चपुरी)
२२) यमुना [illegible] ४ नं. वडा सचिव
२३) शर्मिला कुमारी [illegible]
२४) [illegible] प्रि अधिकारी [illegible]
२५) खेमराज जोशी [illegible]
२६) पदम राज घिमिरे (प्रशासकीय अधिकृत)
२७) लक्ष्मण थापा (अस्थाई [illegible])

१

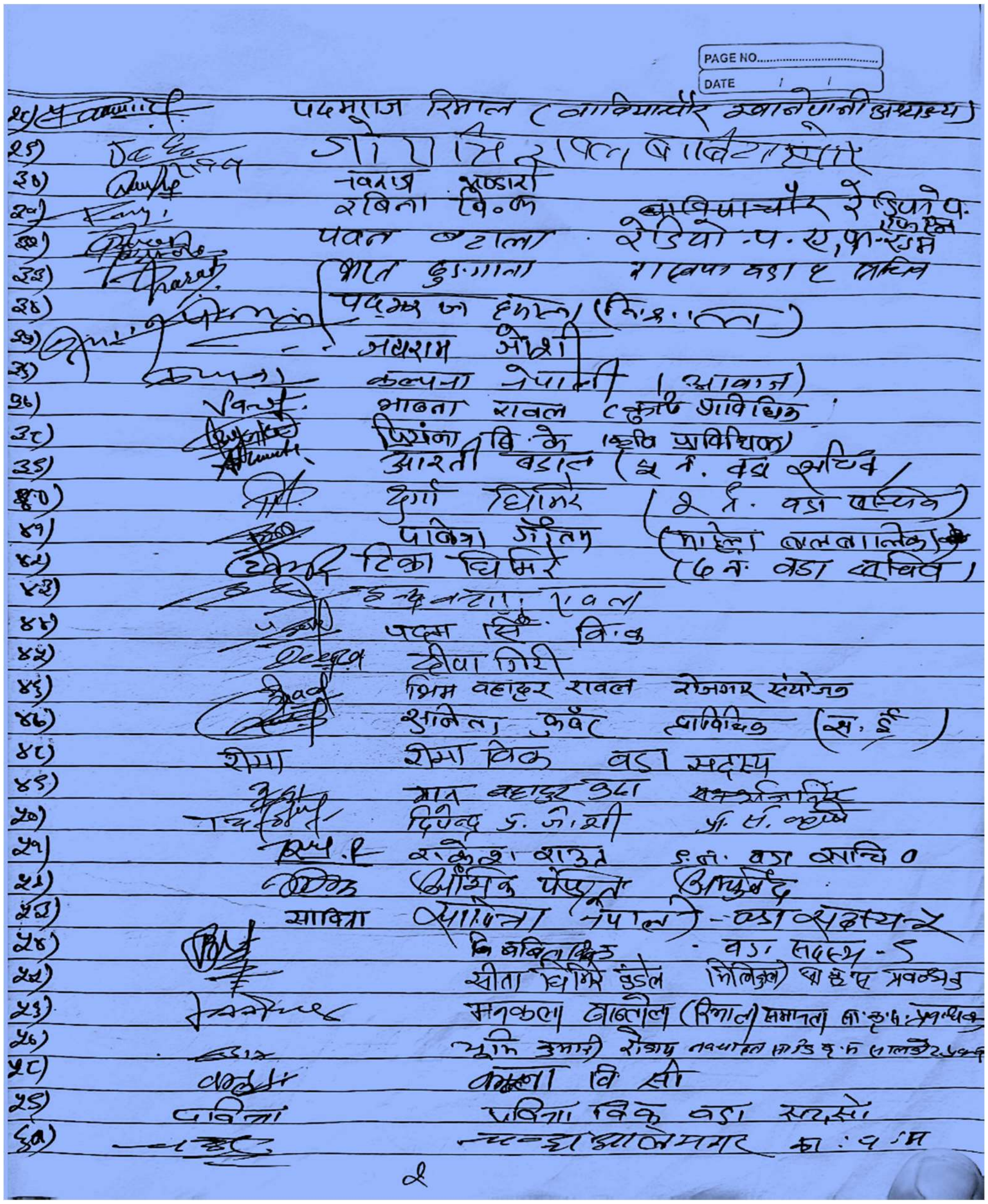

PAGE NO.

DATE / /

२८) पदमराज रिमाल (नाक्टियाचौर खानेपानी अध्यक्ष)
२९) गो.प्र.सि. राफल
३०) नवराज भण्डारी
३१) रविना वि.क. बाबियाचौर रेडियो प.
३२) पवन बटाला रेडियो प.ए. फा.एम
३३) भरत डुंगाना रा.प. वडा ६ सचिव
३४) पदम ज ...
३५) भयराम जोशी
३६) कल्पना नेपाली (आवाज)
३७) भावना रावल (कृषि प्राविधिक)
३८) प्रियंका वि.के (कृषि प्राविधिक)
३९) आरती बडाल (४ नं. वडा सचिव)
४०) दुर्गा घिमिरे (४ नं. वडा सचिव)
४१) पवित्रा गौतम (माध्य...)
४२) टिका घिमिरे (६ नं. वडा सचिव)
४३) इन्द्रबहादुर रावल
४४) जन्म सिं वि.क
४५) दीपा गिरी
४६) भिम बहादुर रावल रोजगार संयोजक
४७) शर्मिला कुँवर प्राविधिक (स.ई.)
४८) शीमा विक वडा सदस्य
४९) मान बहादुर ओली
५०) दिपेन्द्र प्र. जोशी प्र. प्र. अधिकृत
५१) राकेश राउत इ.नं. वडा सचिव
५२) ...
५३) सावित्रा नेपाली - वडा सदस्य - ५
५४) बबिता विक वडा सदस्य - ९
५५) सीता घिमिरे कुँडेल ... प्रवक्ता
५६) मनकला बाल्टोल (रिमाल) समानता ...
५७) भुमि कुमारी रोकाय ...
५८) कमला वि सी
५९) पवित्रा विक वडा सदस्य
६०) चन्द्रा ब्याले मगर का.स.

८

सामाजिक परिक्षण कार्यक्रमका विषयहरु

१. विकास निर्माण तथा योजना कार्यान्वयन

२. लक्षित वर्ग तथा सामाजिक सुरक्षा

३. सार्वजनिक सेवा प्रवाहको गुणस्तर

४. आर्थिक अनुशासन र सुशासन

५. आधारभूत सामाजिक क्षेत्रहरु

पञ्चपुरी नगरपालिकाको आर्थिक बर्ष २०८२/०८३ को सामाजिक परिक्षण कार्यक्रममा उठेका प्रश्न, जिज्ञासा, सुझाव तथा जवाफ

क्र.स.	प्रश्कर्ताको नाम ठेगाना	प्रश्नकर्ताको प्रश्न, जिज्ञासा, सुझाव	जवाफदेही वक्ताको जवाफ
१	भिम बहादुर रावत पञ्चपुरी ५	विद्यालय मर्ज गने भन्ने थियो कहिले हुन्छ ?, मा. वि. सञ्चालनकोलागी सम्बन्धन दिइएको छ तेहाँ विषयगत शिक्षक छन् कि नाई ? विद्यालयहरुमा खाने पानीको पनि अभाव छ त्यो कहिले पुरा हुन्छ ? स्वास्थ्य इकाईमा ओ. एन. एम कहिले हुन्छ ? पालिकाको फोहोर व्यवस्थापनको निति के हो ?	**लालविर भन्डारी नगर प्रमुखः** विद्ययालय मर्जको विषयमा के काति कारणले हुन सकिरहेको छैन भन्ने प्रश्नकर्तालाई पनि थाहा छ । सोधिहालैन भनेर सोधे जस्तो लाग्यो । यो कामकोलागी हामिले सामाजिक बिकास समितिको अध्यक्षको संयोजकत्वमा एउटा विद्यालय अनुगमन समिति बनाएका थिएउ र विद्यालय मर्ज र दरबन्दी मिलानकोलागी हामिले छलफल पनि गरेका थिएउ, तेसमा करार कर्मचारीहरु सबै गैसकेपछि पालिकालाई अलि समास्या भएको अवस्थामा पनि त्यो समितिले दिएको प्रतिवेदन उपर हामीले सरोकारवाला र नागरिकसँग छलाफल गरिउ र कतैबाट पनि विद्यालय मर्ज गर्ने कुराको सहमति आएन । तेस कारण नागरिकको असहमतिमा हामीले त्यो काम तत्काललाई अगाडि नबढाउने निर्णयमा पुगेका छौ । विषयगत शिक्षकको हकमा निमावि र माविमा विद्यार्थि संख्याका आधारमा शैक्षिक सुधारकोलागी नगरपालिकाले केहि अनुदान दिने र शिक्षक विद्यालयले नै राख्ने निर्णय गरि सकेका छौ र अब नगरसभा बाट तेसलाई अगाडि बढाउने छौ । स्वास्थ्य इकाईको

			सन्धर्वमा समास्या छ । १२ वटा स्वास्थ्य इकाईहरु सञ्चालनमा थिए ति सबै स्थानीय सेवा ऐनका कारणले हो उक्त ऐनको व्यवस्था अनुसार करारका कर्मचारी सबै हटाउनु पर्ने बध्यता भएका कारण सबै इकाई बन्द हुन पुगे । अब अति आबस्यक पर्ने ४/५ ठाउका स्वास्थ्य इकाईलाई पनि पालिकाको अनुदानमा चलाउने निर्णय हिजो नै हाम्रो कार्यपालिकाले गरेको छ । फोहोर ब्यवस्थापानको कुरा उठाउनु भएको छ तेसमा हामीले प्रयास गरिरहेका छौ ।
२	कल्पना नेपाली पञ्चपुरी ८	योजना तर्जुमा तथा बजेट निमाण गर्दा बिकास निर्माणलाई मात्र प्रथामिकतामा नराखि महिला,वालवालिका तथा युवाहरुको क्षमता बिकासका र जिवन रुपान्त्रणका कार्यक्रममा पनि ध्यान पुगोस्,	**लालविर भन्डारी नगर प्रमुखः** हजुरले लैङ्गिक समावेसी बजेटको विषयमा भन्न खोजेको जस्तो लाग्यो । यसमा हामीले काम थुप्रै गरेका छौ तार पनि हाम्रो बजेट तेस्तो देखिदैन । हामिले बजेटमा भाषा मिलाउन नसकेर मात्र हाम्रो बजेट तेस्तो देखिएको हो । तेसलाई पनि हामीले सुधार गर्ने प्रयास गरेका छौ । भाषा मिलायो भने हाम्रो यही बजेट लैङ्गिक समावेसी बजेट हुन्छ । हामीले महिलाहरुलाई बिभिन्न तालिमहरु दिएका छौ, दलित जनजातीहरुलाई बजेट हालेका छौ । **मुक्तिदेवी रेग्मी(पुरी) उपप्रमुखः** हामीले लक्षित वर्गलाई धेरै नभए पनि बजेट छुट्यइ रहेका छै । हामीले महिला र बालबालिकाको क्षमता बिकासकोलागी बिभिन्न तालिमहरु दिएका छौ ।
३	पदमराज रिमाल पञ्चपुरी ५	बिकास निर्माण र बजेट कार्यान्वयनका काम असारमा मात्र किन हुने गर्छन् ?	**लालविर भन्डारी नगर प्रमुखः** प्रकृया मिलाउदा, उपभोक्त समिति र ठेक्का सम्झौता गर्दा अनि काम सुरु गर्दा अलिकति समय लाग्छ । तैपनि सबै

			काम असारमै हुन्छन् भन्ने छैन पहिले पनि धेरै काम सकिएका छन् ।
४	मनकला बानतला रिमाल पञ्चपुरी ५	नगरपालिकाले क्षमता बिकास तालिम ५० जनालाई दिएको रहेछ तेस्मा हामि सहकारीमा काम गर्ने ३ जनालाई थपेर ५३ बनाएको भए हामी सहकारीमा काम गर्ने मान्छेले पनि केहि सिक्ने थिएउ र हामी हाम्रो सदस्यलाई तेहि कुरा सिकाउने थिएउ र उनिहरुको जिवन स्तर माथि उठाउन मदत हुने थियो ।	**मुक्तिदेवी रेग्मी**(पुरी) उपप्रमुखः हजुरले भन्नत भन्नु भयो ५० को ठाउमा ५३ भए पनि के फरक हुनथ्यो र भनेर तर यहाँत तालिम लिन आउनुस भन्दा पनि मान्छे आएनन् । तापाईहरुलाई त खबर भयो भएन थाहा भएन तर अरु धेरै मान्छेलाई तालिम लिन आउनुस भन्दा पनि आउनु भएन यस्तो छ अवस्था ।

सामाजिक परिक्षण गर्न अपनाइएको विधि :

- सहजकर्ताको छनोट
- सूचना संकलन
- समुदायस्तरमा छलफल
- प्रतिवेदन प्रस्तुतीकरण
- खुल्ला छलफल र प्रश्नोत्तर
- प्रतिबद्धता पत्र

कार्यक्रमबाट भएका उपलब्धिहरु

- नगरपालिका र आम नागरिकबिचको सम्बन्ध प्रगाढ भई विकास निर्माणका काममा जनसहभागिता बढ्ने छ ।
- आम नागरिकमा नगरपालिका प्रति बिस्वास बढेको हुने छ ।
- योजना/आयोजना सञ्चालन र सेवा प्रवाह गर्दा देखिएका राम्रा नराम्रा दुवै पक्षको कार्यको मूल्याङ्कन हुनेछ । भने सुधारको मौका प्राप्त हुने छ ।
- जनताको आवश्यकता पहिचान भई त्यही अनुसारको योजना बनाउन सहयोग पुग्ने छ ।
- जवाफदेहिता र पादर्शिता कायम हुने छ ।
- नगरपालिकाले गरेका कामको आमनागरिकलाई जानकारी भएको हुने छ ।

सिकाई सुझाव

सामाजिक परिक्षण कार्यक्रम हुदै गर्दा सामाजिक परिक्षण कार्यक्रमलाई अझै फराकिलो घेरामा र नियमित बनाउनु पर्ने आवश्यक देखिन्छ । यसको लागि निम्नलिखित सुझाव पेश गर्न चाहन्छौ ।

- सामाजिक परिक्षणमा स्थानीय सहभागिताको लागि आयोजकले बढि ध्यान दिनुपर्ने ।
- सामाजिक परिक्षण कार्यक्रमबाट आएका सुझाव कार्यान्वयनमा ध्यान दिनुपर्ने ।
- नागरिक वडापत्रको प्रयोग बढाउनुपर्ने तथा सबै देखिने पहुँच भएको ठाउँमा राख्नुपर्ने ।
- स्थानीयको गुनासो अभिलेखीकरण गर्नुपर्ने ।
- बजेट कार्यान्वयन समयमा नै गर्नु पर्ने ।
- लक्षित वर्गलाई बजेटबाट अझै धेरै सम्बोधन गर्नु पर्ने ।
- सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाइ नियमित गर्नु पर्ने ।

निष्कर्ष

स्थानीय तहलाई सेवाग्राहीप्रति उत्तरदायी, पारदर्शी तथा जवाफदेही बनाउने र नागरिकलाई सेवा प्रवाहमा जनसहभागिता र चासो बढाउन सामाजिक परिक्षण गर्ने कार्यक्रम प्रभावकारी देखिएका छन् । नागरिक एवं सेवाग्राहीको सक्रियतामा स्थानीय तहमा जवाफदेहिता बढाउन, स्वेच्छाचारी नियन्त्रण, सेवा वितरणमा जनगुनासो आउन

नदिन र सेवाग्राहीलाई केन्द्रबिन्दुमा राखेर अशल शासन बनाउन सामाजिक परिक्षण प्रभावकारी देखिएको छ । सार्वजनिक निकायले गर्दै आएका कामलाई अझै सेवाप्रवाहमा थप सुधार ल्याउने वातावरण सिर्जना गर्न पनि यो उपयुक्त छ ।

नागरिकको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रुपमा रहेको स्थानीय सरकार भएको हुँदा स्थानीय सरकारप्रति जनचासो देखाउनु, काम कारवाही र सेवाप्रवाहमा जनसहभागितामूलक र विगतका गल्ती कमजोरी सच्याएर लैजाने प्रतिवद्धताको लागि यो सुनुवाई महत्वपूर्ण रहेको निश्कर्ष निकालिएको छ ।

लिखित प्रतिवद्धता

सामाजिक परिक्षण कार्यक्रममा सहभागि प्रश्नकर्ता र जवादेहीवक्ताबाट उठेका सवाल र जवाफको आधारमा लिखित प्रतिवद्धता समेत व्यक्त गरिएको थियो जसलाई तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

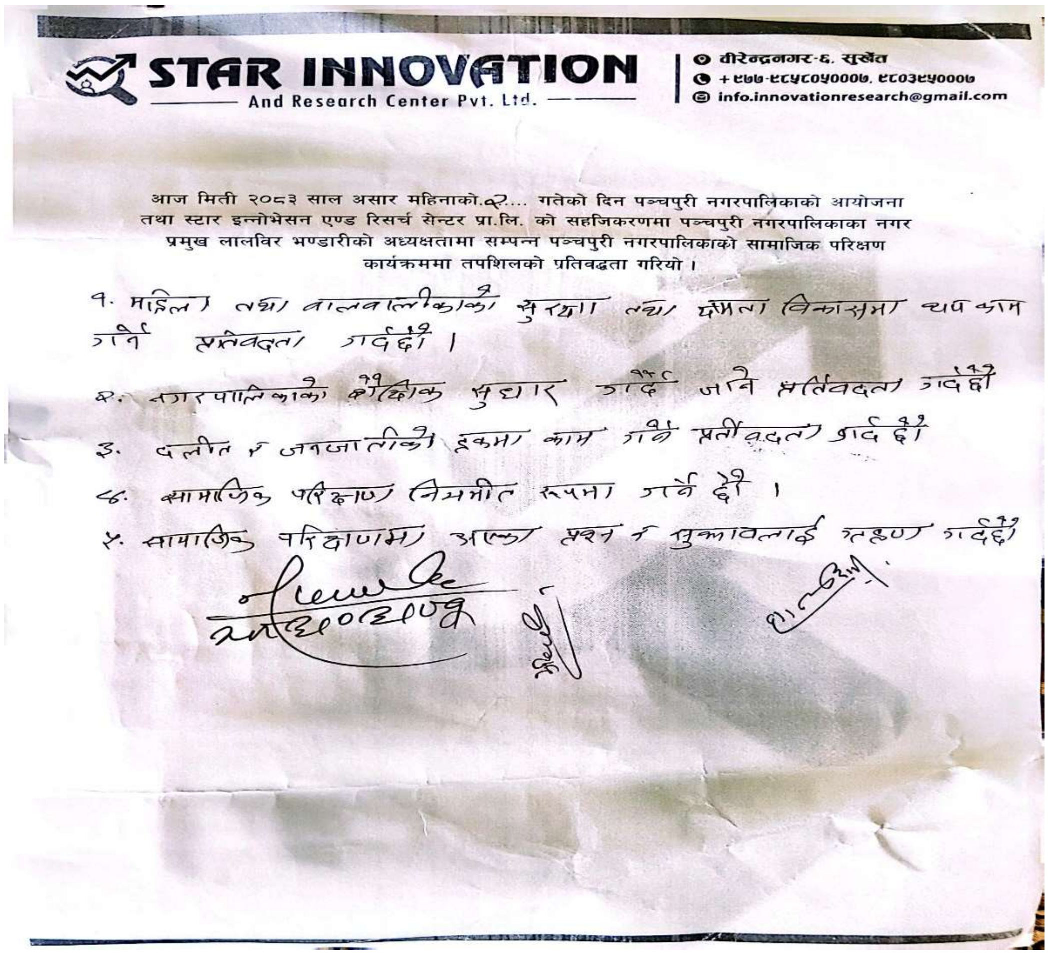

STAR INNOVATION
And Research Center Pvt. Ltd.
वीरेन्द्रनगर-६, सुर्खेत
+९७७-९८५८०५०००७, ९८०३९५०००७
info.innovationresearch@gmail.com

आज मिती २०८३ साल असार महिनाको २... गतेको दिन पञ्चपुरी नगरपालिकाको आयोजना तथा स्टार इन्नोभेसन एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि. को सहजिकरणमा पञ्चपुरी नगरपालिकाका नगर प्रमुख लालविर भण्डारीको अध्यक्षतामा सम्पन्न पञ्चपुरी नगरपालिकाको सामाजिक परिक्षण कार्यक्रममा तपशिलको प्रतिवद्धता गरियो ।

१. महिला तथा बालबालिकाको सुरक्षा तथा क्षमता विकासमा थप काम गर्ने प्रतिवद्धता गर्दछौं ।

२. नगरपालिकाको शैक्षिक सुधार गर्दै जाने प्रतिवद्धता गर्दछौं

३. दलीत र जनजातीको हकमा काम गर्ने प्रतीवद्धता गर्दछौं

४. सामाजिक परिक्षण नियमीत रुपमा गर्नेछौं ।

५. सामाजिक परिक्षणमा आएका प्रश्न र सुझावलाई ग्रहण गर्दछौं

कार्यक्रमका केहि झलकहरु